

ARGUMENTI

Časopis za društvena/politička pitanja, Godina XVII, Broj **50**, Decembar 2023. **BESPLATNO**

U ovom broju:

др Александар Раковић

**Српска јавност и улазак
руске војске у Приштину (јун 1999)** (9)

Dragomir Anđelković

**POUKE RISTA RADULOVIĆA:
IMPERATIV NACIONALNOG PRAGMATIZMA** (19)

Branko Krga

KRIZE I RATOVI SAVREMENOG DOBA (37)

Siniša Ljepojević

SUDBINSKI IZAZOVI REPUBLIKE SRPSKE (61)

K.A. Fursov

**Zapadne obavještajne službe
u rušenju kolonijalizma: tipologija uloga** (85)

К.А. Фурсов

**Спецслужбы Запада в крушении
колониализма: типология ролей** (109)

J.S. Arljapova

**Pukotine i rascjepi: spoljnopolitičke
smjernice prestonica Zapadnog Balkana
u kontekstu ukrajinske krize** (133)

J.G. Ponomarjova

Е.С. Арляпова

**Трещины и разломы: внешнеполитические
ориентиры западнобалканских столиц
в условиях украинского кризиса** (167)

Е.Г. Пономарева

Predrag Ćeranić

Srpska je tvrd orah i „voćka čudnovata“ (203)

Prof. dr Miloš Šolaja

**REPUBLIKA SRPSKA U SVJETLU
SPOLJNE POLITIKE** (211)

Prof dr. Ostoja Barašin

**BUDUĆNOST REPUBLIKE SRPSKE
U BOSANSKO-HERCEGOVAČKOJ STVARNOSTI** (247)

Branimir Kuljanin

**ATLANTISTIČKI NEOLIBERALNI
KORPORATIVNI IMPERIJALIZAM
I EVROAZIJSKA BUDUĆNOST SVIJETA** (273)

Prof. dr Stevo Pašalić

**REPUBLIKA SRPSKA
– PUT DO DEMOGRAFSKOG USPONA** (313)

ARGUMENTI

časopis za
društvena / politička pitanja

Banja Luka
Decembar 2023

Sadržaj

<i>RIJEČ UREDNIKA</i>	5
<i>DR ALEKSANDAR RAKOVIĆ</i> SRPSKA JAVNOST I ULAZAK RUSKE VOJSKE U ПРИШТИНУ (ЈУН 1999)*	9
<i>DRAGOMIR ANĐELKOVIĆ</i> POUKE RISTA RADULOVIĆA: IMPERATIV NACIONALNOG PRAGMATIZMA	19
<i>BRANKO KRGA</i> KRIZE I RATOVI SAVREMENOG DOBA	37
<i>SINIŠA LJEPOJEVIĆ</i> SUDBINSKI IZAZOVI REPUBLIKE SRPSKE	61
<i>K.A. FURSOV</i> ZAPADNE OBAVJEŠTAJNE SLUŽBE U RUŠENJU KOLONIJALIZMA: TIPOLOGIJA ULOGA	85
<i>К.А. ФУРСОВ</i> СПЕЦСЛУЖБЫ ЗАПАДА В КРУШЕНИИ КОЛОНИАЛИЗМА: ТИПОЛОГИЯ РОЛЕЙ	109
<i>J.S. ARLJAPOVA</i> <i>J.G. PONOMARJOVA</i> PUKOTINE I RASCJEPI: SPOLJNOPOLITIČKE SMJERNICE PRESTONICA ZAPADNOG BALKANA U KONTEKSTU UKRAJINSKE KRIZE	133
<i>E.C. APJAJPOBA</i> <i>E.Г. ПОНОМАРЕВА</i> ТРЕЩИНЫ И РАЗЛОМЫ: ВНЕШНЕПОЛИТИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ ЗАПАДНОБАЛКАНСКИХ СТОЛИЦ В УСЛОВИЯХ УКРАИНСКОГО КРИЗИСА	167
<i>PREDRAG ĆERANIĆ</i> SRPSKA JE TVRD ORAH I „VOČKA ČUDNOVATA“	203
<i>PROF. DR MILOŠ ŠOLAJA</i> REPUBLIKA SRPSKA U SVJETLU SPOLJNE POLITIKE	211

<i>PROF DR. OSTOJA BARAŠIN</i> BUDUĆNOST REPUBLIKE SRPSKE U BOSANSKO-HERCEGOVAČKOJ STVARNOSTI.....	247
<i>BRANIMIR KULJANIN</i> ATLANTISTIČKI NEOLIBERALNI KORPORATIVNI IMPERIJALIZAM I EVROAZIJSKA BUDUĆNOST SVIJETA	273
<i>PROF. DR STEVO PAŠALIĆ</i> REPUBLIKA SRPSKA – PUT DO DEMOGRAFSKOG USPONA	313

др Александар Раковић, научни саветник
Институт за новију историју Србије, Београд

Српска јавност и улазак руске војске у Приштину (јун 1999)^{1*}

Апстракт. У раду је приказано како је српска јавност пратила пут руских војника од Угљевика у Републици Српској до Приштине на Косову и Метохији од 11. јуна до 15. јуна 1999. односно од преласка руске војске у Републику Србију до повлачења Војске Југославије и српске полиције из Приштине.

Кључне речи. Приштина, Косово и Метохија, Република Србија, Република Српска, СР Југославија, Русија, НАТО.

Улаз руског војног конвоја из Републике Српске у Републику Србију ујутру 11. јуна

Улаз руског војног конвоја из Републике Српске у Републику Србију ујутру 11. јуна 1999.

1999. као и улазак тог конвоја у Приштину, раног јутра 12. јуна 1999. и запоседање приштинског аеродрома Слатина били су догађај који је три-четири дана давао наду Србима да на Косову и Метохији могу да остваре праведније решење за српске државне и националне интересе. Нажалост, већ у поподнев-

1 Чланак је настао као резултат рада у Институту за новију историју Србије који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, на основу Уговора о реализацији и финансирању научноистраживачког рада НИО у 2023. години бр. 451-03-47/2023-01/200016 од 3. 2. 2023.

ним часовима 12. јуна 1999. било је јасно да колоне српских избеглица из Метохије приказују како ће за три дана изгледа-

О руском маршу на Косово и Метохију извештавали су од 12. јуна 1999. дневни листови у Републици Србији, Црној Гори и Републици Српској.

ти и Приштина, када у њу, заједно са снагама НАТО, стигну хиљаде албанских терориста.

Извештавање о кретању руске војске кроз Републику Србију ка јужној српској покрајини Косову и Метохији почело је 11.

јуна 1999. у јутарњим часовима, путем српских телевизијских и радијских вести, при чему је Радио-телевизија Србије, као државна, имала извештавање ексклузивитет. О томе су извештавале и новинске агенције из Републике Србије – државна агенција Танјуг и приватна агенција Бета – као и државна агенција Републике Српске – Срна. Битни су и написи два најважнија београдска недељна листа: конзервативног НИН-а и прозападног Времена.

О руском маршу на Косово и Метохију извештавали су од 12. јуна 1999. дневни листови у Републици Србији, Црној Гори и Републици Српској. Најважнија београдска штампа која је писала руском путу на Косово и Метохију били су дневни листови Политика и Вечерње новости. О томе су писали и дневни листови у осталим српским административним центрима: приштинско Јединство, новосадски Дневник, подгорички Дан и бањалучки Глас српски. Подгорички Дан је заступао интересе српског народа у Црној Гори и ставове присталица заједничке државе са Србијом. Глас српски је био званично дневно гласило Републике Српске. Извештаји Јединства се не могу реконструисати јер ти бројеви, после уласка окупационих НАТО снага и албанских терориста у Приштину, нису допремљени до других делова Србије, притом су документација и имовина Јединства заплењени.

Коришћени извори верно осликавају однос српске

Коришћени извори верно осликавају однос српске јавности према уласку руских снага у Приштину.

јавности према уласку руских снага у Приштину: Радио-телевизија Србије, Политика, Вечерње новости, Дневник, Дан, Глас српски, Танјуг, Бета, Срна, НИН и Време. То могу употпунити и лична сећања на тај догађај.

Војно-политички коментатор Мирослав Лазански је 14. јуна 1999. објавио да је руски комуникациони сателит из серије „Космос 232“ 5. јуна 1999. у 19:30 емитовао поруку коју је пет минута касније дешифровао дежурни оперативац у руској војној бази Угљевик: „Хитно припремити јединицу падобранаца – десантника из руског контигента СФОР-а за форсирали покрет ка Приштини; операција Штит почиње“. Руски председник Борис Јељцин је одобрио улазак руских трупа на Косово и Метохију, а непосредну наредбу је издао начелник генералштаба генерал Анатолиј Квашњин. Штаб руске падобранске бригаде из Угљевика се специјалном везом повезао са руским војним аташеом у Београду генералом Јевгенијем Бармјанцевом, а југословенске власти су дале дозволу руским снагама да уђу у Савезну Републику Југославију. Обавештајне службе Запада нису ништа сазнале о овој акцији пре но што је покренута.²

Српска јавност је од 11. јуна 1999. ујутру из сата у сат добијала вести о покрету руског војног конвоја из Републике Српске ка Републици Србији. Наиме, руски конвој је из Угљевика кренуо 11. јуна 1999. у 5:30 ујутру.³ Сава Цвијетиновић, начелник центра јавне безбедности Министарства унутрашњих послова Републике Српске у Бијељини, казао је да су из руске базе у Угљевику благовремено најавили пролазак дела руског контигента СФОР-а кроз Бијељину на путу за Косово и Метохију.⁴

Руси су око 10 часова ујутру 11. јуна 1999. прешли Павловића мост на Дрини и ушли у Републику Србију без задржавања на прелазу. Дочекали су их представници државних органа Савезне Републике Југославије и представници Војске Југославије.⁵ Према агенцији Бета, на челу тог конвоја је био транспортер, за њим три ципа, возило за везу, за њима транспортери и на крају 23 камиона разних намена међу којима цистерне са горивом, санитарско возило и камион за

Српска јавност је од 11. јуна 1999. ујутру из сата у сат добијала вести о покрету руског војног конвоја из Републике Српске ка Републици Србији.

Руси су око 10 часова ујутру 11. јуна 1999. прешли Павловића мост на Дрини и ушли у Републику Србију без задржавања на прелазу.

² Успешна операција „Штит“, Вечерње новости, 14. јун 1999.

³ Исто.

⁴ Први Руси, Вечерње новости, 12. јун 1999.

⁵ Руски војници у Србији, Дневник, 12. јун 1999.

разминиравање.⁶ Према Танјугу, у конвоју се налазило десетак оклопних борбених возила, тридесетак камиона са људством

НИН је величао улогу генерал-пуковника Виктора Заварзина који је био на челу руског марша на Приштину.

и опремом и неколико ципова.⁷ Према Мирославу Лазанском, у конвоју је било четрнаест руских оклопних транспортера, двадесет камиона, три ципа и једно командно возило.⁸

НИН је величао улогу генерал-пуковника Виктора Заварзина који је био на челу руског марша на Приштину.⁹ У српској јавности су извргнуте руглу речи министра спољних послова Русије Игора Иванова да није био упознат са акцијом руске војске коју је притом назвао „грешком која ће брзо бити исправљена и трупе враћене“.¹⁰ Вечерње новости су пренеле вест из Министарства одбране Русије да се према Косову и Метохији креће чета са нешто више од сто војника, „али она неће улазити у провинцију до коначног договора“ са Сједињеним Америчким Државама осим „уколико друга страна такав договор не буде избегавала“.¹¹ С друге стране, Политика је из Приштине јавила да је 12. јуна 1999. у град ушло 200 руских официра, подофицира и војника.¹² Извесно је, дакле, да су српски медији имали опречне процене о бројности руских војника и њихове технике.

Руски војни конвој је, после преласка Павловића моста на Дрини, преко Богатића и Шапца наставио ка Београду. Из Шапца је прешао на сремску страну, а на наплатној рампи код Шимановаца конвој је направио пола сата паузе како би се формирала колона. Према Бети, на свим транспортерима биле су истакнуте руске заставе. Сва возила била су офарбана у маскирне боје. Војници су били у летњим маскирним униформама, а на рукавима су имали ознаке падобранских јединица и оружаних снага Русије. Уместо натписа СФОР,

Руски војни конвој је, после преласка Павловића моста на Дрини, преко Богатића и Шапца наставио ка Београду.

стајао је натпис КФОР. Конвој је кроз Београд прошао у подне 11. јуна 1999. и наставио је аутопутем ка Нишу.¹³ Поред Ниша су прошли око 20 часова.¹⁴

6 Руски официри и војници ушли у центар Приштине, Политика, 12. јун 1999.

7 Цвијеће за миротворце, Дан, 13. јун 1999.

8 Успешна операција „Штит“, Вечерње новости, 14. јун 1999.

9 Недивљива отмица, НИН, 17. јун 1999.

10 Успешна операција „Штит“, Вечерње новости, 14. јун 1999.

11 Иде чета, Вечерње новости, 12. јун 1999.

12 Руски официри и војници ушли у центар Приштине, Политика, 12. јун 1999.

13 Руси стигли у Југославију, Глас српски, 11-12. јун 1999.

14 Руски официри и војници ушли у центар Приштине, Политика, 12. јун 1999.

Уочљиво је да је руски конвој између Београда и Ниша, које дели 238 километара, путовао аутопутем чак осам сати. Извесно су прављене паузе, али дуже су путовали и због тога што су мостови на аутопуту Београд–Ниш били током бомбардовања срушени па се на појединим деоницама ишло локалним путевима. Руски конвој је из Ниша наставио даље, па је у 22:30 био у Куршумлији, а у 23:30 прошао је Рударе. Нешто после поноћи – то је већ било рано јутро 12. јуна 1999 – руски конвој је ушао код Мердара на Косово и Метохију.¹⁵

Уочљиво је да је руски конвој између Београда и Ниша, које дели 238 километара, путовао аутопутем чак осам сати.

Пошто је приштинска телевизија објавила да руски конвој стиже у 22 часа увече 11. јуна 1999, спонтано окупљање грађана Приштине на централном градском тргу почело је у раним вечерњим часовима. Када је 12. јуна 1999. у 1:15 изјутра преко полицијске радио везе стигла вест да је руски конвој на домак Приштине, у граду је дошло до узбуђења. Руски војни конвој је у Приштину ушао у 1:30 ујутру и кроз центар је пролазио двадесетак минута. Више од десет хиљада грађана Приштине је руске војнике, код хотела „Гранд“, дочекало повицима „Русија, Русија“, „Србија, Србија“, пењањем на возила, руковањем с војницима, стављањем цвећа на њихова возила и слављеничком пуцњавом.¹⁶ Не делују убедљиво процене Политике да је чак 40.000 грађана Приштине дочекало руске војнике.¹⁷

Руске војнике су дочекали и председник Привременог извршног већа Косова и Метохије Зоран Анђелковић, савезни министар Горан Матић, републички министри Бранислав Ивковић, Жељко Симић и Јово Тодоровић и шеф Савезне комисије за сарадњу са мисијом Уједињених нација Небојша Вујовић.¹⁸

Пошто је прошао кроз Приштину, руски конвој је наставио према Косову Пољу и аеродрому Слатина.¹⁹ Руси су два часа провели у Косову Пољу, а око 4 часа ујутру 12. јуна 1999.

Руске војнике су дочекали и председник Привременог извршног већа Косова и Метохије Зоран Анђелковић.

¹⁵ Цвијеће за миротворце, Дан, 13. јун 1999.

¹⁶ Исто.

¹⁷ Цвеће за војнике, Руси на аеродрому Слатина, Политика, 13. јун 1999.

¹⁸ Руси фактор сигурности, Дневник, 13. јун 1999.

¹⁹ Цвијеће за миротворце, Дан, 13. јун 1999.

заузели су приштински аеродром Слатина и на улазу поставили пункт.²⁰ Радио-телевизија Србије је истог дана на аеро-

Пошто је прошао кроз Приштину, руски конвој је наставио према Косову Пољу и аеродрому Слатина.

дрому посетила руске војнике и то је приказа-
ла у другом телевизијском дневнику, главној
информативној емисији у Републици Србији.
У том прилогу се могло видети да су руски
војници обављали редовне послове. Радио-
телевизија Србије је јавила да је реч о „специјалној јединици
ваздушнодесантног састава руске војске, који је стациониран
у Бијељини у оквиру Сфора“.²¹

Вечерње новости су 12. јуна 1999, с коментарима „Руси
долазе“ и „У служби мира“, објавили две фотографије воз-
ила из руског конвоја у околини Београда.²² А 13. јуна 1999.
објавили су фотографије с дочека руске војске у Приштини
и њиховог стационирања на аеродрому Слатина.²³ То је још
увек време наде.

*

Дневник је пренео Танјугову вест да је улазак руских
снага у Приштину „унео олакшање међу становнике главног
града Косова и Метохије и умногоме допринео смањењу напет-
ности због измештања припадника [српске] полиције и Војске
Југославије“. У Приштини је током преподнева 12. јуна 1999.
„приметно видно боље расположење грађана“ јер Срби „до-
лазак Руса схватају као додатни фактор безбедности на овом
подручју“, а „то је разлог више да не напуштају Космет по-
сле одласка снага безбедности“. Најчешћи коментари грађана
Приштине су били: „Остајем овде“, „сада ми не пада намапет
да идем“, „Руси су нам довољно чврста гаранција да ће Косо-
во и Метохија остати српски“, „осећам се пуно сигурније“.²⁴

Најчешћи коментари грађана
Приштине су били: „Остајем
овде“, „сада ми не пада намапет
да идем“, „Руси су нам довољно
чврста гаранција да ће Косово и
Метохија остати српски“.

Новинар Политике је казао да је у раз-
говору са грађанима Приштине српске наци-
оналности чуо „како им је обећао један руски
официр, да ће остати у овом делу Косова и
Метохије“. Политика је такође јавила како су

20 Запосједнут аеродром, Дан, 13. јун 1999.

21 Искусни специјалци, Политика, 13. јун 1999.

22 Ратници иду кући, Вечерње новости, 12. јун 1999.

23 Долазе и одлазе, Вечерње новости, 13. јун 1999.

24 Руси фактор сигурности, Дневник, 13. јун 1999.

грађанима Приштине руски војници „повратили поверење у живот на Косову и Метохији“.²⁵ Вечерње новости су писале да „Русија, осим тога што је најновијим потезом у Југославији демонстрирала одлучност да заштити српско становништво на Космету, жели да покаже и своју жељу да се све то одвија под окриљем светске организације [Уједињених нација]“.²⁶

Једна Српкиња из Приштине је казала: „Само да видим Русе, па одох да се распакујем“.

Политика је о тој теми разговарала с грађанима Приштине. С тим у вези др Радица Вујачић је казала: „Нама који смо чврсти у одлуци да останемо на Косову и Метохији долазак руских трупа повратио је живот и вољу да истрајемо овде где смо рођени и где смо изродили децу“. Професор математике на Универзитету у Приштини др Александар Петојевић је казао: „Човек понекад криво помисли и изгуби наду у нашу словенску браћу Русе, међутим, њихов долазак прошле ноћи, боравак у Приштини више сати и одлазак на аеродром најзачајнији и пресудни је моменат после којег сам дефинитивно престао да размишљам о одласку са Косова и Метохије“. Градски правобранилац Драган Цвејић је казао: „Нисам размишљао о одласку из Приштине, без обзира што је људски да се човек боји. Руске трупе истиснуле су ми страх и бојазан од доласка албанских терориста“. Цвејић је рекао да је разговарао са још Срба који су такође „одушевљени“ и „неће се исељавати са ових простора“.²⁷ Једна Српкиња из Приштине је казала: „Само да видим Русе, па одох да се распакујем“.²⁸

Реалност је, нажалост, постајала из сата у сат другачија. Улазак НАТО снага на Косово и Метохију, прво британских, уследио је 12. јуна 1999. после 5 часова ујутру. За њима су у наредним сатима ушли Французи а потом и остали.²⁹ Са НАТО снагама стизала је и „Ослободилачка војска Косова“ која је започела етничког чишћење српског народа, прво у Метохији одакле је продрла из Албаније. Већ 12. јуна 1999. колоне прогнаних Срба из Метохије пристизале су у Приштину, одакле су имали намеру да наставе ка Нишу.³⁰

Са НАТО снагама стизала је и „Ослободилачка војска Косова“.

25 Цвеће за војнике, Руси на аеродрому Слатина, Политика, 13. јун 1999.

26 Први Руси, Вечерње новости, 12. јун 1999.

27 Цвеће за војнике, Руси на аеродрому Слатина, Политика, 13. јун 1999.

28 Крај рата, *Vreme*, 19. јун 1999.

29 Стигли Британци и Французи, Дан, 13. јун 1999.

30 Цвеће за војнике, Руси на аеродрому Слатина, Политика, 13. јун 1999.

У разговору са функционерима Савезне Републике Југославије и Републике Србије, Срби из Метохије, који су

„Ослободилачка војска Косова“ је саопштила да ће се према руским снагама односити као према „непријатељској сили“.

стигли у Приштину, одустали су од пута ка Нишу. Ноћ су провели у студентским домовима у Приштини, становима у којима им је указано гостопримство и околним српским селима. С тим у вези, грађанин из околине Призрена казао је: „Не знам да ли ће бити безбедно у Призрену, међутим, ако тамо не буде живота за нас Србе, остаћу овде или у неком месту где буду руске мировне снаге“.³¹ Међутим, и Русима је, као и Србима, ситуација постајала све тежа.

*

„Ослободилачка војска Косова“ је саопштила да ће се према руским снагама односити као према „непријатељској сили“. С тим у вези, неименовани представник руског Министарства спољних послова казао је да би то била „објава рата руским мировним снагама“.³² Притом, руски војници 13. јуна 1999. нису дозволили да петнаест француских војних цистерни са горивом уђе тог јутра на аеродром.³³ Исто вече на аеродром је два пута покушало да уђе седамнаест британских ципова и транспортера, али су такође одбијени.³⁴ Према Срни, 15. јуна 1999. из Републике Српске је у Републику Србију прешло 11 возила са 29 руских војника који су према приштинском аеродрому возили воду, храну и гориво за Русе на аеродрому Слатина.³⁵

Српска полиција и Војска Југославије напустили су Приштину 15. јуна 1999. У граду је дошло до колапса, а албански терористи почели су и у Приштини с „бројним убиствима и киднаповањима“.³⁶ Радио Приштина је 15. јуна 1999. преки-

Српска полиција и Војска Југославије напустили су Приштину 15. јуна 1999.

нула емитовање на српском језику.³⁷ Репортер београдског Времена који је у Приштину дошао 8. јуна, каже да је 15. јуна 1999. то био сасвим други град у коме су се Срби паковали за

³¹ Исто.

³² Претње терориста су објава рата, Политика, 17. јун 1999.

³³ Руси блокирали приштински аеродром, Глас српски, 13. јун 1999.

³⁴ Британци се повукли, Глас српски, 15. јун 1999.

³⁵ Руси без воде, Глас српски, 17. јун 1999.

³⁶ Крај рата, *Vreme*, 19. јун 1999.

³⁷ Метез као паника, НИИ, 17. јун 1999.

одлазак, Албанци распакивали после повратка.³⁸ У наредним данима свих 40.000 Срба из Приштине напустило је град.³⁹ До 17. јуна 1999. чак 80.000 Срба било је измештено из својих домова на Косову и Метохији и на путу у друге средине.⁴⁰ Тиме су све више престајали да буду актуелни преговори о руском сектору на Косову и Метохији и заштити српског народа.

Бугарска и Румунија су примљене у НАТО (2004) и Европску унију (2007) како би се Србији по сваку цену онемогућио икакав слободан коридор ка Русији.

Према речима Гинтера Ферхојгена, бившег комесара за проширење Европске уније, Бугарска и Румунија су примљене у НАТО (2004) и Европску унију (2007) како би се Србији по сваку цену онемогућио икакав слободан коридор ка Русији, било да је реч о мору, копну или ваздуху. Ферхојген је за новосадски Дневник казао да је ово била награда Румунији и Бугарској за стајање на страну Запада током НАТО кампање против Савезне Републике Југославије.⁴¹ Руска војска се 2003. повукла са аеродрома Слатина у Приштини и напустила је јужну српску покрајину.

*

Руски марш из Угљевика ка Приштини био је прва војна конфронтација Русије са земљама Запада након распада Совјетског Савеза. Усхићење српске јавности је било стварно, што потврђују извори и лична сећања. Акција руске војске је успешно спроведена, али је затварање ваздушног простора око Републике Србије спречило да додатне руске снаге слете у Приштину, евентуално добију сопствену зону одговорности и заштите српски народ на Косову и Метохији. Улазак Руса у Приштину и запоседање аеродрома Слатина дали су свега три-четири дана додатне наде српској држави и народу за опстанак поретка у јужној српској покрајини.

Руски марш из Угљевика ка Приштини био је прва војна конфронтација Русије са земљама Запада након распада Совјетског Савеза.

38 Kraj rata, *Vreme*, 19. jun 1999.

39 Priština 1999. godine - grad iz kojeg su u tri meseca svi proterani, *Vice.com*, 15. jun 2018. Текст за Вајс нџз је написао Миливоје Михајловић, који је 1998. и 1999. био на челу српског Медија центра у Приштини.

40 Метеж као паника, НИН, 17. јун 1999.

41 У ЕУ преко леба Србије, Радио-телевизија Србије, 11. фебруар 2010.

Извори

- Руси стигли у Југославију, Глас српски, 11–12. јун 1999.
- Руски официри и војници ушли у центар Приштине, Политика, 12. јун 1999.
- Први Руси, Вечерње новости, 12. јун 1999.
- Иде чета, Вечерње новости, 12. јун 1999.
- Ратници иду кући, Вечерње новости, 12. јун 1999.
- Руски војници у Србији, Дневник, 12. јун 1999.
- Цвеће за војнике, Руси на аеродрому Слатина, Политика, 13. јун 1999.
- Искусни специјалци, Политика, 13. јун 1999.
- Долазе и одлазе, Вечерње новости, 13. јун 1999.
- Руси фактор сигурности, Дневник, 13. јун 1999.
- Цвијеће за миротворце, Дан, 13. јун 1999.
- Запосједнут аеродром, Дан, 13. јун 1999.
- Стигли Британци и Французи, Дан, 13. јун 1999.
- Руси блокирали приштински аеродром, Глас српски, 13. јун 1999.
- Успешна операција „Штит“, Вечерње новости, 14. јун 1999.
- Британци се повукли, Глас српски, 15. јун 1999.
- Претње терориста су објава рата, Политика, 17. јун 1999.
- Руси без воде, Глас српски, 17. јун 1999.
- Метеж као паника, НИН, 17. јун 1999.
- Недивљива отмица, НИН, 17. јун 1999.
- Крај рата, *Vreme*, 19. јун 1999.
- У ЕУ преко леђа Србије, Радио-телевизија Србије, 11. фебруар 2010.
- Priština 1999. godine - grad iz kojeg su u tri meseca svi proterani, *Vice.com*, 15. јун 2018.

**Dr Aleksandar Raković, Principal Research Fellow
Institute for Recent History of Serbia, Belgrade**

The Serbian public and the entry of the Russian army into Priština (June 1999)

Abstract. The paper shows how the Serbian public followed the journey of Russian soldiers from Ugljevik in the Republic of Srpska to Priština in Kosovo and Metohija from June 11 to June 15, 1999: from crossing of the Russian army into the Republic of Serbia until the withdrawal of the Yugoslav Army and the Serbian police from Pristina.

Keywords. Priština, Kosovo and Metohija, Republic of Serbia, Republic of Srpska, FR Yugoslavia, Russia, NATO.